

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **T. P.**, zastoupený JUDr. Petrem Kočím, Ph.D., advokátem se sídlem Opletalova 1535/4, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí ředitelky kanceláře ministra vnitra ze dne 7. 4. 2015, č. j. MV-17239-5/KM-2015, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 41/2015, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu a vyjádření městského soudu

Návrhem ze dne 13. 6. 2016, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 20. 6. 2016, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to vydání rozhodnutí v řízení o žalobě vedeném u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) pod sp. zn. 3 A 41/2015, nebo aby nařídil ve věci jednání, pokud bude takový postup považovat za nutný, to vše do tří dnů od doručení usnesení. Svůj návrh odůvodnil tím, že již více než rok soud neprovedl ve věci žádný úkon. Takový stav je protiústavní. Ústavní pokyn nepůsobit průtahy v řízení nelze chápat tak, že soud musí vždy rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu napadly, ale je třeba průtahům zabránit bez ohledu na to, čím je takový stav způsoben.

K návrhu se vyjádřila předsedkyně rozhodujícího senátu městského soudu JUDr. Ludmila Sandnerová. Uvedla, že věc je připravena k rozhodnutí, soud se však řídí pravidlem, podle kterého musí být věci zásadně vyřizovány v pořadí, v jakém k soudu došly, s výjimkou věcí, pro něž je v souladu s § 56 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), stanoven přednostní režim, nebo pro něž lhůtu stanoví zákon; o takovou věc zde nejde. Zdůraznila, že nyní uvedené věci předchází neskončených 122 věcí starších; navrhovatelova věc tak přijde k rozhodnutí pravděpodobně na řadu v 1. pololetí roku 2017.

Z předloženého spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatel doručil soudu žalobu proti rozhodnutí žalovaného dne 9. 4. 2015. Dne 20. 4. 2015 zaslal soud navrhovateli usnesení, jímž jej vyzval k úhradě soudního poplatku, poučil jej o složení senátu, který bude věc rozhodovat, a o možnosti soudu rozhodnout o věci samé bez jednání. Stejně procesní kroky učinil ve vztahu k žalovanému, a to písemností ze dne 13. 5. 2015, a vyzval jej k předložení úplného spisového materiálu a zaslání vyjádření k žalobě. Žalovaný zaslal městskému soudu své vyjádření dne 5. 6. 2015 a dne 10. 6. 2015 mu doručil i správní spis. Toto vyjádření soud přípisem ze dne 16. 6. 2015 přeposlal navrhovateli. Repliku k vyjádření žalovaného navrhovatel soudu doručil dne 24. 6. 2015. Návrhem ze dne 6. 2. 2016 požádal navrhovatel o určení lhůty k provedení procesního úkonu, který však Nejvyšší správní soud zamítl jako nedůvodný usnesením ze dne 24. 2. 2016, sp. zn. Aprk 4/2016. Dne 13. 6. 2016 navrhovatel zaslal soudu nyní projednávaný návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle zákona o soudech a soudcích.

II. Hodnocení Nejvyššího správního soudu

Nejvyšší správní soud konstatuje, že návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není důvodný.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích tedy Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu.

Městský soud je podle § 56 s. ř. s. povinen zásadně projednávat a rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly; to neplatí pouze tehdy, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Soud tak projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon.

pokračování

Ve věci navrhovatele vede městský soud řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. Navrhovatel žalovanému vytýká odepření práva na informace. Nejedná se tedy o věc, která by podléhala režimu přednostního vyřizování podle § 56 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení shora uvedeného postupu městského soudu dospěl k závěru, že návrh není oprávněný. Z předloženého spisového materiálu vyplývá, že soud se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout. Městský soud komunikoval s navrhovatelem i žalovaným a shromažďoval informace potřebné k rozhodnutí věci. Spis již je připraven k meritornímu projednání a rozhodnutí. Délku řízení čtrnácti měsíců (od podání žaloby do podání návrhu na určení lhůty) ještě nelze, vzhledem k rozsahu agendy a množství sporů vedených u daného soudu, považovat za průtahy v řízení či nečinnost městského soudu. Posuzovaná věc nespadá do přednostního režimu, a proto je nutné respektovat pořadí napadaných věcí. Nejvyšší správní soud rozumí snaze navrhovatele domoci se co nejrychlejšího rozhodnutí dané věci, avšak její povaha není taková, aby umožňovala rozhodnout v přednostním režimu. Na druhou stranu lze rozumět významu rychlého rozhodování ve věcech sporů o poskytování informací, neboť ty jsou pro tazatele významné právě v čase, kdy o ně žádá a mají mnohdy cenu pro tazatele jen tehdy, jsou-li poskytnuty s co nejmenším prodlením. Zákonodárce však tento typ agendy pod § 56 s. ř. s. nezahrnul, a proto mu nemůže ani rozhodující soud takové vlastnosti propůjčit. Kdyby tomu tak bylo, porušil by soud pravidlo, ústavní zásadu rovnosti (čl. 1 Listiny základních práv a svobod), která je promítnuta právě do § 56 odst. 1 s.ř.s.

Pro určité, byť hrubé, srovnání je možno též zmínit, že Ústavní soud v nálezu ze dne 11. 3. 1998, sp. zn. IV. ÚS 466/97 (publikovaném jako N 38/10 SbNU 251, dostupném též z <http://nalus.usoud.cz>), konstatoval ve vztahu k délce řízení v obchodní věci, v níž se žalobkyně domáhala zaplacení částky 53 550 německých marek, že „[d]oba jednoho a tři čtvrtě roku by sama o sobě stěžejí vybočovala z rámce „přiměřené lhůty“ [...]“. Důvodem pro zásah Ústavního soudu v citované věci bylo vskutku dlouhodobé prodlévání s činěním přípravných úkonů (což je zásadní rozdíl od nynější věci), nikoli samotná délka řízení.

Ze všech shora uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud návrh navrhovatele podle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto soud rozhodl tak, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2016

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu